

ΚΑΒΑΛΑ AIR SHOW 2014: ΣΑΟΥΔΑΡΑΒΙΚΗ «ΕΙΣΒΟΛΗ»

ΑΙΓΑΙΟΝ

& διάστημα

ΙΟΥΛΙΟΣ 2014 • € 5 • ΤΕΥΧΟΣ 338

ΑΕΡΟΚΙΝΗΣΗ

ΤΡΙΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΝΑ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

341 ΜΟΙΡΑ

60 ΧΡΟΝΙΑ «ΒΕΛΗ»

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

F-16

ΝΕΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
& ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΠΓΔΜ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

ΠΑΤΟ ΝΑΤΟ

F-35 LIGHTNING II

ΔΙΑΚΛΑΙΚΗ ΣΤΕΛΘ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

■ JAWTEX 2014 - ΔΙΑΚΛΑΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΠΑΤΗΝ 343M

■ FRISIAN FLAG - EART 2014 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

■ SPACEX DRAGON V2 - ΕΤΑΝΑΡΟΜΕΝΗ ΕΠΕΤΡΟΦΗ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

■ GULF AIR - ΤΑΧΥΣ ΑΓΕΡΑΚΙΑ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ

■ D-DAY - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΤΕΣ / INVASION STRIPES

Από τα Fighting Falcon στα Lightning II

Αλλαγή φρουράς στη Luke AFB

Αλλαγές τέτοιας κλίμακας είναι σπάνιες και συμβαίνουν μόνο όταν ένα νέο αεροσκάφος διαδέχεται ένα παλιότερο σε υπηρεσία και το αντικαθιστά σε όλες τις λειτουργικές πτυχές μιας αεροπορίας. Το F-16, βέβαια, δε φεύγει σύντομα από τη USAF, αλλά η άφιξη των περασμένο Μάρτιο των πρώτων F-35 στην αεροπορική βάση Luke της Αριζόνα, το μέχρι σήμερα «φυτώριο» των νέων χειριστών Fighting Falcon, σηματοδότησε μια νέα σελίδα στην αεροπορική ιστορία, καθώς το άστρο του Lightning II άρχισε να ανεβαίνει και στην εκπαίδευση.

Με τη συνεργασία Phodocu, επιπλέον στοιχεία Π&Δ

Η Luke AFB υποδέχθηκε τα πρώτα F-35A τον περασμένο Μάρτιο. (Φωτ.: USAF)

Η Αμερικανική Αεροπορία ανακοίνωσε την απόφασή της για τη μετατροπή της Luke AFB στην Αριζόνα σε κύριο κέντρο εκπαίδευσης για το F-35A τόσο για τις δικές της ανάγκες όσο και αυτές των ξένων αεροποριών που έχουν υιοθετήσει τον τύπο ή θα το κάνουν στο μέλλον. Η απόφαση ήταν μάλλον αναμενόμενη, καθώς η βάση έχει φιλοξενήσει για εκπαίδευση από το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου όλους τους κύριους τύπους που πέρασαν από υπηρεσία στην USAF, από F-86 και F-100 σε A-7 και F-15, για να γίνει τις πρόσφατες δεκαετίες το κέντρο εκπαίδευσης F-16. Στη διάδοχο κατάσταση, που ήδη ξεκίνησε τον περασμένο Μάρτιο, η AETC (Air Education & Training Command) πρόκειται τελικά να συγκροτήσει εκεί έξι Μοίρες F-35 με 144 συνολικά αεροπλάνα.

Από «Γεράκια» σε «Άστραπές»

Η πρώτη μονάδα που θα μεταπεσεί σε JSF στην Luke είναι η 61^η Μοίρα Μαχητικών. Οι «Top Dogs», που μπορούν να ικνηλατήσουν τις ρίζες τους στο 1941 και σε P-35, P-36, P-39 και P-40, έδρευαν στη βάση της Αριζόνα, αποτελώντας μια από τις εκπαιδευτικές Μοίρες F-16 έως και τον Αύγουστο του 2010, οπότε διαλύθηκαν λόγω των μειούμενων αναγκών εκπαίδευσης στον τύπο. Η Μοίρα συγκροτήθηκε και πάλι στις 25 Οκτωβρίου 2013 για να αναλάβει πρώτη εκπαιδευτική ρόλο σε F-35A με διοικητή τον ανισμήναρχο Michael Ebner, που μας φίλοξένεις και μας ενημέρωσε στη διάρκεια της επίσκεψής

μας. Με την άφιξη των πρώτων Lightning II, στις 14 Μαρτίου, υπήρχαν τέσσερις διαθέσιμοι κειριστές F-35, ενώ δυο ακόμη βρίσκονταν στην 58^η Μοίρα της Eglin AFB (βλέπε *Lightning University*). Η εκπαίδευση F-35, Π&Δ Νο 327, Ιούλιος - Αύγουστος 2013 και σε επόμενες σελίδες), οι οποίης ηρώωνταν το σχολείο μετάπτωσης στον τύπο. Ο ανισμήναρχος Ebner, με περισσότερες από 2.100 ώρες στα «φτερά» του, πρώην πιλότος F-15 και απόφοιτος του FWS (Fighter Weapons School, Σχολείο Όπλων - Τακτικής), ο οποίος πετούσε Strike Eagle από τη RAF Lakenheath, πριν πάει στη Seymour Johnson AFB ως εκπαιδευτής, μας εξηγεί: «Την εποχή που πήρα την απόφαση για την καριέρα στο F-35, οι παράγοντες ήταν κυρίως η πρόκληση και το γεγονός ότι έχασα όλες τις προϋποθέσεις, οι οποίες παραμένουν σε μεγάλο βαθμό οι ίδιες, δηλαδή τουλάχιστον 1.000 ώρες σε μαχητικό, καθεστώς εκπαίδευτη, ενώ επιθυμητή είναι και η θητεία στο FWS. Σταδιακά, όμως, θα αρχίσουν να καταλαύνουν, καθώς οι αριθμοί των F-35A θα μεγαλώνουν μαζί με τις ανάγκες για νέους χειριστές. Αυτός είναι και ο λόγος που βρισκόμαστε εδώ στη Luke. Προς το παρόν, βέβαια, στα πρώτα αυτά βήματα, η 58^η Μοίρα στην Eglin μάς υποστηρίζει ακόμη, έως ότου γίνουμε αυτοδύναμοι». Ο ανισμήναρχος Ebner ήταν ένας από τους δέκα αρχικούς κειριστές της USAF που επιπλέκηκε για τακτική εκπαίδευση στο F-35A και υπηρέτησε στην 58 FS στη Φλόριδα στη θέση του Αξιωματικού Επικειρήσεων, πριν μετατεθεί και αναλάβει διοικητής στην 61^η Μοίρα της Luke.

F-16 της 56ης Πτέρυγας Μαχητικών υποδέχθηκαν τα Lightning II. (Φωτ.: USAF)

Η άφιξη των JSF στην Αριζόνα σηματοδοτεί τη μεγάλη αλλαγή στην εκπαίδευση της USAF.

Ρωτάμε τον ανισμήναρχο Ebner για την εκπαιδευτική διαδικασία που επιβάλλει το JSF, όπου χωρίς διθέσια επικειροπατικά εκπαιδευτικά οι πιλότοι περνούν απ' ευθείας από τους εξομοιωτές στα μαχητικά, και μας λέει σχετικά: «είναι αίγιουρα κάτι διαφορετικό, μια νέα πρόκληση, αν και θα πρέπει να την αντιμετωπίσουμε ως επιβεβλημένη αλλαγή. Πάρτε, για παράδειγμα, τα F-15 και F-16, που σχεδιάστηκαν σε εποχές όπου μόνο ένα διθέσιο αεροσκάφος μπορούσε να δώσει σταδιακά την αυτοπειούθηση στους νέους πιλότους. Όμως, εδώ και αρκετά καιρό οι εξομοιωτές μπορούν να κάνουν το ίδιο, σε βαθμό που η κατασκευή διθέσιων εκδόσεων σε ένα πολύ ακριβό μαχητικό δεν είναι πλέον απαραίτητη. Υπό αυτό το πρίσμα, η αετίδα που αλλάζει στη Luke με την άφιξη των F-35, αλλάζει σε όλο το φάσμα και όχι μόνο στον τύπο».

Κάθε μια από τις Μοίρες εκπαίδευσης στη Luke (βλέπε σχετικό πίνακα) θα αξιοποιεί 24 αεροπλάνα και από αυτές η 61 FS αναμένεται να παραλάβει 16 JSF έως το τέλος του χρόνου και τα υπόλοιπα μέχρι και τα μέσα του 2015. Τότε αναμένεται να αποκτήσει και την πλήρη στελέχωσή της με 24 πιλότους και 300 άτομα προσωπικό. Για το μεσοδιάστημα, ο ανισμήναρχος μάς λέει: «προς το παρόν πετάμε έτσι καταλλήλως με κάποιους περιορισμούς στον τύπο, όπως η μέγιστη ταχύτητα στα 0,9 Max. Σχεδιαστικά το F-35A έχει όριο τα 1,6 Max, που, όμως, δεν έχει ακόμη αποδεσμευτεί. Οι δοκιμαστές πιλότοι στην Edwards επεκτείνουν αυνεκά το φάκελο πτήσης (σημ: θα αποτελέσει θέμα μελλοντικού μας άρθρου) και το σχετικό πλογιαμικό μάς προωθείται όσο το δυνατόν αυτομότερα, ενώ η όλη διαδικασία επιταχύνεται πλέον».

Η κατασκευή των υποδομών στη Luke ξεκίνησε αρμέως μετά την ανακοίνωση της USAF για την επιλογή της βάσης ως εκπαιδευτικού κέντρου, υπό την επιβλεψη του F-35 Integration Office. Μέχρι και την εποχή της επίσκεψής μας, στο τέλος της άνοιξης του 2014, είχε κατασκευαστεί το κύριο συντήρησης αεροσκαφών AMU (Aircraft Maintenance Unit) και το διοικητήριο - κέντρο επικειρήσεων της 61 FS. Ο πυρήνας, όμως, της εποχής F-35 στη Luke θα

Πρώτο F-35A στη Luke AFB, όπου η USAF θα συγκροτήσει συνολικά έξι Μοίρες με 144 αεροσκάφη.

F-16A Block 20 της Αεροπορίας της Ταϊβάν με την 21 FS «The Gamblers». (Φωτο.: USAF)

εξομοιωτά και το αεροπλάνο). Ο αντιμήναρχος Ebner μάς παρέχει διευκρίνισεις: «*η διαδικασία μετάπτωσης ή, αλλιώς, TX course δεν είναι ακόμη απόλυτα καθορισμένη και σε πρώτο στάδιο υπαγορεύεται από τους "πειλάτες" μας, είτε την AFMC [Air Force Materiel Command] είτε την ACC [Air Combat Command], αν και τον τελικό λόγο έχει η AETC. Η πρώτη έχει ανάγκες για πιλότους - δοκιμαστές, προκεφένου να συνεχίζεται το πρόγραμμα εξέλιξης και επικειρησιακής αξιολόγησης και η δεύτερη θέλει τους πρώτους της κειριστές για να συγκροτήσει την αρχική επικειρησιακή Moíra στην αεροπορική βάση Hill στη Γιούτα. Η κατάσταση, πάντως, θα ομαλοποιηθεί πολλή σύντομα. Μια ενδιαφέρουσα πεπομέρεια για τη σημερινή κατάσταση είναι ότι η προετοιμασία εκπαιδευτών γίνεται με... "ατομικό πρόγραμμα", ανάλογα με το επικειρησιακό παρελθόν του καθενός. Έτσι, πιλότοι που προέρχονται από πλατφόρμες πολλαπλών ρόλων ήταν μέρονταν το τυπικό "πακέτο". Εάν, όμως, προέρχονται από αεροπλάνα όπως το A-10, με μικρή εμπεφία σε αγώνα αέρος - αέρος, τότε θα πρέπει να προσθέσουμε πρώτα σε αυτήν, πριν ζεκινήσει η μετάπτωση στο Lightning II. Το, ίδιο, βέβαια ισχύει και για όσους έρχονται στη Luke AFB από Moíres με καθαρό ρόλο αεράμυνας, όπως από τα F-15. Σε αυτούς πρέπει πρώτα να διδάξουμε αγώνα αέρος - εδάφους και να μάθουν από όπλα A-G. Η πρακτική αυτή, που υφίσταται σήμερα μέσα σε μια Moíra, θα επεκταθεί στο μέλλον σε όλη την Πτέρυγα, υπό την έννοια ότι κάποια στιγμή - διάν θα υπάρχουν έξι Moíres - κάποιες από αυτές θα έχουν την ευθύνη προετοιμασίας των αντίστοιχων κατηγοριών κειριστών, διαχωρισμένων ανάλογα με την επικειρησιακή εμπεφία τους».*

Ta Lightning εκθρονίζουν τα Viper

Για το κατά πόσο τα F-35 θα αντικαταστήσουν επάξια τα F-16 σε επιχειρησιακό επίπεδο στη USAF υπάρχει μια συνεχιζόμενη διαμάχη. Το σίγουρο, πά-

F-16C/D Block 52 της Αεροπορίας της Σιγκαπούρης με την 425 FS «Black Widows». (Φωτο.: USAF)

86 ► 07/2014

ρίες και προς το παρόν οι δυο Μοίρες θα διατηρηθούν στην Αριζόνα, αν και πιθανότατα στο μέλλον θα ακολουθήσουν τη μεταστάθμευση των F-16 FTU της USAF στο Νέο Μεξικό.

Με το νέο καθεστώς της ανάδειξης της Luke στο πρωτεύον εκπαιδευτικό κέντρο F-35A, το παλαιότερο σύστημα θα αλλάξει και δεν προβλέπεται, του πλάχιστον σε αυτήν τη φάση, η διατήρηση ανεξάρτητης Moirás Lightning II από κάποια ζένη αεροπορία. Έτσι, όλοι οι πιλότοι xώρων που θα αποκτήσουν F-35A θα είναι ενταγμένοι μέσα στις F-35A FTU της USAF, αν και το θέμα της χρήσης δικών τους αεροσκαφών παραμένει ακόμη ανοικτό. Πρώτη xώρα που εκμεταλλεύεται το σύστημα θα είναι η Αυστραλία, καθώς η RAAF παραλαμβάνει αεροσκάφη από την ίδια παρτίδα, την LRIP-6 (Low Rate Initial Production) από την οποία λαμβάνει αεροσκάφη και η 61 FS. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο αντισμήναρχος Ebner: «με δεδομένο ότι στο F-35A δεν υπάρχουν εκδόσεις που να διαφέρουν από xώρα σε xώρα, η Αυστραλός πιλότος μπορεί να πετάξει και να εκπαιδευτεί πλήρως σε ένα αεροπλάνο της USAF και το αντίθετο. Έτσι, θα μπορούμε όλοι όσοι θα βρισκόμαστε στη μελλοντική Luke AFB, όταν πετεύουργεί ως πρωτεύον κέντρο εκπαίδευσης Lightning II, να εκμεταλλεύμαστε τον διαθέσιμο στόλο από κοινού. Η διαδικασία έχει ήδη συμφωνηθεί [«pooling agreement», μια ιδιαίτερη πολύπλοκη συμφωνία με ιδιαίτερες νομικές και οικονομικές πτυχές] για μεγιστοποίηση της απόδοσης, καθώς, εάν, για παράδειγμα, οι Αυστραλοί εκπαιδεύονται μόνο στα F-35A της RAAF και οι Αμερικανοί μόνο σε εκείνα της USAF, οι δυνατότητες που προσφέρει το JSF ως κοινή πλατφόρμα παραμένουν ανεκμετάλλευτες». Κάτι τέτοιο δε θα ισχύει απαραίτητα και για τη συντήρηση, καθώς τα αμερικανικά αεροπλάνα θα τα συντηρεί η USAF, ενώ οι άλλες xώρες είτε θα έχουν το δικό τους προσωπικό είτε θα αναθέσουν την εργασία σε ιδιωτικό φορέα. Άλλες xώρες για τις οποίες έχει ήδη δρομολογηθεί να ξεκινήσουν εκπαίδευση xειριστών στην Αριζόνα είναι η Ιταλία (παράλληλα με την εκπαίδευση σε F-35B στην Eglin, βλέπε αναφορά σε άλλες σελίδες), η Νορβηγία, η Ολλανδία και η Τουρκία, αν και τη πλευταία έχει ακόμη σε εκκρεμότητα την παραγγελία των δυο πρώτων αεροσκαφών από την παρτίδα LRIP-10. Όλοι οι ζένοι xειριστές που θα φτάνουν στη Luke θα προετοιμάζονται ως εκπαιδευτές, αν και κάποιοι αεροπορίες, ίσως, επιλέξουν να οιλοκληρώνουν εκεί την εκπαίδευση όλων των xειριστών τους.

Επιστρέφοντας στα F-16, σύμφωνα με τον διοικητή της 56 OG (Operations Group), σμήναρχο John Hanna: «ο σχεδιασμός προβλέπει τη διατήρηση δυο Μοιρών FTU της USAF στη Luke, οι οποίες θα εξυπηρετούν και τυχόν άλλες αεροπορίες, καθώς και των δυο Μοιρών που προκύπτουν από τις συμφωνίες FMS. Οι αμερικανικές Μοίρες θα διατηρηθούν πιθανότατα έως και το 2020, όσο, δηλαδή, θα πετούν και τα Block 25 της 62 FS, για να ακολουθήσουν μετά τα Block 42».

Ο αντισμήναρχος Ebner σημειώνει εν κατακλείδι: «μπορεί το πρόγραμμα του F-35 να μην καλπάζει, όπως ήλπιζαν πολλοί, αλλά ούτε και καρκινοβατεί. Εδώ στη Luke AFB έχουμε ένα συνεχώς... επιταχυνόμενο βήμα για ένα πλαίσιο που θα υποστηρίζει το κύριο μαχητικό της αεροπορίας για τα επόμενα 50 χρόνια. Και σε αυτόν τον ταχύ βηματισμό η 61^η FS βρίσκεται στην πρώτη γραμμή και δεύκει τον δρόμο». **ΠΕΘ**

Phodocu would like to thank 61st Fighter Squadron Commander Lt. Col. Michael Ebner, Chief Media Relations 1st Lt. Candice Dillitte and everyone else at 56th Fighter Wing Public Affairs Office for their effort and support.

Δυο Μοίρες F-16 θα διατηρηθούν στη Luke AFB, πέραν αυτών στη Holloman, για τις εκπαιδευτικές ανάγκες της USAF και ξένων αεροποριών.

Μονάδα	Αεροσκάφος	Παραπρόσεις
56 FW		AETC
56 OG		Luke AFB
21 FS «The Gamblers»	F-16A/B Block 20	Αεροπορία της Τσιτζάν
61 FS «Top Dogs»	F-35A	
62 FS «Spikes»	F-16C/D Block 25	Μετάπτωση σε F-35A, 2015
308 FS «Emerald Knights»	F-16C/D Block 42	
309 FS «Wild Ducks»	F-16C/D Block 42	Απενεργοποιείται για μελλοντική μετάπτωση σε F-35A
310 FS «Top Hats»	F-16C/D Block 42	
425 FS «Black Widows»	F-16C/D Block 52	Αεροπορία της Σιγκαπούρης
54 FG		Holloman AFB
311 FS «Sidewinders»	F-16C/D Block 42	Παραλαμβάνεται τα αεροσκάφη της 309 FS
314 FS «Warhawks	F-16C/D Block 42	Ανασυγκροτείται το 2015.

Ο αντισμήναρχος
Michael Ebner, διοι-
κητής της 61 Μοίρας
Μαχητικών, πρώτης
ΕΤΥ για Ε-35A